

Anonymizované znenie

Zhrnutie

C-404/21 – 1

Vec C-404/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

30. jún 2021

Vnútroštátny súd:

Tribunale Ordinario di Asti

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

13. január 2021

Žalobca:

WP

Žalovaní:

Istituto nazionale della previdenza sociale

Repubblica italiana

Predmet konania vo veci samej

Žaloba o určenie práva zamestnanca Európskej centrálnej banky (ECB) na prevod práv na dôchodok získaných v Istituto nazionale della previdenza sociale (Národný inštitút sociálneho zabezpečenia - Sociálna poisťovňa, Taliansko, ďalej len „INPS“) do dôchodkového systému ECB a/alebo práva tohto zamestnanca ECB na uvedený prevod z titulu náhrady škody za nevykonanie práva Únie.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ vo veci zlučiteľnosti článkov 45 a 48 ZFEÚ, článku 4 ZEÚ, článku 11 prílohy VIII Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a článku 8 prílohy IIIa Podmienok zamestnávania zamestnancov Európskej centrálnej banky a vnútroštátnej právnej úpravy alebo praxe, ktoré neumožňujú prevod kapitálovej hodnoty práv na dôchodok získaných v rámci vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia do systému sociálneho zabezpečenia ECB. Priznanie práva na vyššie uvedený prevod aj v prípade neexistencie vykonávacieho aktu alebo dohody medzi členským štátom alebo vnútroštátnou sociálnou poisťovňou a ECB.

Prejudiciálne otázky

Majú sa články 45 a 48 ZFEÚ, článok 4 ZEÚ, článok 11 prílohy VIII Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a článok 8 prílohy IIIa Podmienok zamestnávania zamestnancov Európskej centrálnej banky vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave alebo praxi vnútroštátnych správnych orgánov, ktoré zamestnancovi z členského štátu, ktorý odvádza príspevky v rámci dôchodkového poistenia príslušnej vnútroštátnej sociálnej poisťovni, pričom v súčasnosti pracuje v inštitúcii Únie, ako je ECB, neumožňujú previesť do dôchodkového systému tejto inštitúcie Únie príspevky na dôchodok zaplatené v rámci systému sociálneho zabezpečenia krajiny pôvodu?

Má sa, aj v dôsledku vyššie uvedeného, umožniť právo na prevod príspevkov aj napriek neexistencii vnútroštátneho vykonávacieho právneho predpisu alebo osobitnej dohody medzi členským štátom pôvodu dotknutého pracovníka alebo dôchodkovou inštitúciou tohto štátu na jednej strane a inštitúciou Únie na strane druhej?

Uvedené ustanovenia práva Európskej únie

Články 45 a 48 ZFEÚ

Článok 4 ods. 3 ZEÚ

Článok 11 prílohy VIII Služobného poriadku úradníkov Európskej únie

Článok 8 prílohy IIIa Podmienok zamestnávania zamestnancov ECB:

„The ECB shall enter into agreements and make appropriate arrangements with such other employee benefit arrangements, organisations and governments as it determines to accept the transfer to the Scheme of amounts of cash in respect of members following completion of their probationary period with the ECB“.

Uvedené vnútroštátne predpisy

Článok 18 zákona č. 115 z 29. júla 2015

Podľa uvedeného článku majú občania Európskej únie, ktorí sú alebo boli súčasťou systému povinného všeobecného poistenia pre prípad invalidity a staroby zamestnancov, s účinnosťou od 1. januára 2016 právo na započítanie dôb poistenia, počas ktorých odvádzali príslušné príspevky v rámci takéhoto vnútroštátneho systému, s dobami ich dôchodkového poistenia v rámci medzinárodných organizácií. Predmetné doby poistenia možno sčítať na základe žiadosti dotknutej osoby, ktorá sa podáva talianskej sociálnej poisťovni, v ktorej dotknutá osoba dosiahla dané doby poistenia.

Článok 1 zákona č. 29 zo 7. februára 1979

Uvedený článok priznáva zamestnancom, či už vo verejnom alebo súkromnom sektore, ktorí sú alebo boli súčasťou systému povinných foriem sociálneho zabezpečenia nahrádzajúcich povinné všeobecné poistenie pre prípad invalidity a staroby zamestnancov spravované INPS, právo požiadať na účely nároku na jednotný dôchodok o zlúčenie všetkých dôb, počas ktorých dotknutá osoba odvádzala príspevky na dôchodkové poistenie v rámci vyššie uvedených foriem sociálneho zabezpečenia, a to prostredníctvom registrácie v rámci systému povinného všeobecného poistenia a vytvorenia zodpovedajúcich poistných záznamov v rámci toho systému. Na tieto účely sa z pôvodného dôchodkového fondu prevedie na účet uvedeného povinného všeobecného poistenia suma príspevkov, ktorá sa na nich v rámci príslušnej doby poistenia vyzbierala. Uvedené však platí iba pre vnútroštátne inštitúcie sociálneho zabezpečenia.

Dohoda z 24. januára 2000 uzatvorená medzi INPS a Európskou investičnou bankou na účely prevodu poistných záznamov zamestnancov Európskej investičnej banky a obežník INPS č. 14 z 23. januára 2001, v ktorom sa vysvetľujú podstatné prvky tejto dohody.

V tejto dohode sa okrem možnosti prevodu kapitálovej hodnoty práv na dôchodok získaných v EIB do INPS stanovuje aj opačná možnosť, t. j. prevod kapitálovej hodnoty práv na dôchodok získaných v INPS do EIB. V takomto druhom prípade môže žiadosť o prevod poistných záznamov podať priamo na INPS, pričom na vedomie sa žiadosť zasiela EIB, osoba, ktorá je v čase podania žiadosti

zamestnancom EIB, a to pokiaľ ide o doby poistenia pripísané v INPS, ktoré nevedli k výplate dôchodku. EIB požiada INPS o poistno-matematický ekvivalent zodpovedajúci poistným záznamom vytvoreným v príslušnom fonde. INPS oznámi dotknutej osobe a EIB výšku sumy, ktorá sa má previesť do šesťdesiatich dní od potvrdenia o jej akceptácii žiadateľom, pričom v lehote nasledujúcich troch mesiacov vykoná prevod danej sumy.

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Žalobca je v súčasnosti zamestnancom ECB, v ktorej pracuje od 1. marca 2012. V období od 1. augusta 1982 do 24. februára 2012 pracoval v Taliansku ako zamestnanec súkromného zamestnávateľa, pričom vo vzťahu k tomuto obdobiu za neho zamestnávateľ odvádzal povinné príspevky do zamestnaneckého dôchodkového fondu INPS.
- 2 Dňa 12. decembra 2016 žalobca požiadal INPS o prevod poistno-matematického ekvivalentu zodpovedajúceho poistným záznamom vytvoreným v jeho prospech v zamestnaneckom dôchodkovom fonde INPS do dôchodkového systému ECB – a to aj po prípadnom uzatvorení dohody medzi INPS a ECB a, v prípade potreby, aj ako náhradu škody – pričom uvedený ekvivalent vypočítal na základe pravidiel vzťahujúcich sa na dôchodkové zabezpečenie v rámci dotknutého fondu ku dňu podania žiadosti.
- 3 Alternatívne žalobca INPS požiadal, aby do dôchodkového systému ECB previedla aktualizovaný kapitál vyplývajúci z príspevkov na sociálne zabezpečenie odvedených do zamestnaneckého dôchodkového fondu INPS.
- 4 INPS žiadosť žalobcu zamietla, pričom uviedla, že požadovaný prevod nemôže realizovať vzhľadom na neexistenciu osobitného právneho predpisu alebo dvojstrannej dohody.
- 5 Žalobca následne podal proti uvedenému zamietavému rozhodnutiu týkajúcemu sa jeho žiadosti odvolanie, ktoré príslušný orgán vyhlásil v správnom konaní za neprípustné.
- 6 Žalobca z tohto dôvodu podal žalobu na vnútroštátny súd, v ktorej navrhol:
  - ako hlavný návrh: určiť a vyhlásiť povinnosť INPS a/alebo Talianskej republiky prijať všetky opatrenia potrebné na účely prevodu sumy 714 924,79 eura, rovnajúcej sa poistno-matematickému ekvivalentu zodpovedajúceho právam na dôchodok, ktoré žalobca získal v zamestnaneckom dôchodkovom fonde INPS, do dôchodkového systému ECB, a následne uložiť INPS a/alebo Talianskej republike povinnosť prijať všetky opatrenia potrebné na účely prevodu uvedenej sumy do dôchodkového systému ECB,
  - ako subsidiárny návrh: určiť a vyhlásiť povinnosť INPS a/alebo Talianskej republiky previesť do dôchodkového systému ECB sumu 714 924,79 eura, a to

ako náhradu škody, a následne uložiť INPS a/alebo Talianskej republike povinnosť previesť uvedenú sumu ako náhradu škody do dôchodkového systému ECB.

- 7 INPS namietala neprípustnosť žaloby, pričom vo veci samej poukázala na neexistenciu žalobcom uplatňovaného nároku.
- 8 Talianska republika spochybňuje dôvodnosť žaloby.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 9 Žalobca zastáva názor, že článok 11 prílohy VIII Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a článok 8 prílohy IIIa Podmienok zamestnávania zamestnancov ECB zamestnancovi ECB priamo priznávajú právo na prevod práv na dôchodok, ktoré získal v rámci vnútroštátneho fondu sociálneho poistenia. Podľa článku 11 prílohy VIII služobného poriadku má totiž úradník, ktorý vstúpi do služieb Únie po odchode zo služieb štátnej správy, právo na to, aby sa Únii odviezol kapitál, v hodnote aktualizovanej ku dňu skutočného prevodu, predstavujúci práva na dôchodok, ktoré dotknutý zamestnanec získal za vyššie uvedenú činnosť. Orgán, ktorý má menovaciú právomoc, pokiaľ ide o každú inštitúciu, v ktorej je úradník zamestnaný, určí prostredníctvom všeobecných vykonávacích ustanovení počet rokov zamestnania, ktoré v súlade s dôchodkovým systémom Únie započíta ako predchádzajúce obdobie služby. Okrem toho v článku 8 Podmienok zamestnávania zamestnancov ECB sa stanovuje, že ECB je povinná dohodnúť sa s vnútroštátnymi dôchodkovými fondmi s cieľom zabezpečiť kapitálový prevod práv na dôchodok z vnútroštátneho poistenia do dôchodkového fondu ECB, a to vo vzťahu k zamestnancom, ktorým v ECB uplynula skúšobná doba.
- 10 Prax INPS, ktorá odmieta uvedený prevod vzhľadom na neexistenciu vnútroštátneho právneho predpisu, ktorým by sa prebrala predmetná právna úprava Únie, alebo dohody medzi INPS, Talianskou republikou a ECB, je podľa žalobcu v rozpore s vyššie uvedenými ustanoveniami, ako aj s článkami 45 a 48 ZFEÚ a s povinnosťou lojálnej spolupráce podľa článku 4 ZEÚ, keďže bráni výkonu voľného pohybu pracovníkov, ktorý priznáva Zmluva, a najmä poškodzuje práva tých pracovníkov, ktorí po pracovnom pôsobení v členskom štáte ďalej pracovali ako zamestnanci európskej inštitúcie, ako napríklad ECB. INPS je preto povinná previesť práva na dôchodok získané v tejto vnútroštátnej sociálnej poisťovni. Pokiaľ ide o spôsob výpočtu predmetných práv, INPS môže v prípade potreby odkázať na kritériá stanovené v dohode uzatvorenej medzi INPS a EIB, ktorá je obsahom obežníka INPS č. 14 z 23. januára 2001.
- 11 Žalobca ďalej poznamenáva, že neexistencia vnútroštátneho právneho predpisu alebo dohody medzi INPS a ECB vo veci spôsobe vykonávania predmetného prevodu práv predstavuje porušenie práva Únie, a to najmä povinnosti lojálnej spolupráce, ktoré vedie k vzniku povinnosti náhrady škody v prospech žalobcu.

- 12 INPS zastáva názor, že vyššie uvedené ustanovenia práva Únie nemožno priamo uplatňovať. Pri neexistencii právneho predpisu alebo dohody o prebratí príslušnej právnej úpravy Únie preto táto vnútroštátna inštitúcia nemôže realizovať predmetný prevod.
- 13 Talianska republika nesúhlasí s tvrdením, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na priznanie nároku na náhradu škody za nevykonanie práva Únie.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 14 Vnútroštátny súd považuje za nevyhnutné určiť, či sa články 45 a 48 ZFEÚ, článok 4 ZEÚ, článok 11 prílohy VIII Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a článok 8 prílohy IIIa Podmienok zamestnávania zamestnancov Európskej centrálnej banky majú vykladať v tom zmysle, že v prospech zamestnancov európskych inštitúcií, konkrétne ECB, priznávajú právo na prevod práv na dôchodok, získaných vo vnútroštátnej sociálnej poisťovni, do dôchodkového systému ECB a či sa toto právo má priznať aj nezávisle od vydania vnútroštátneho vykonávacieho predpisu alebo od uzatvorenia osobitnej dohody medzi členským štátom alebo jeho sociálnou poisťovňou a ECB, prostredníctvom ktorej by sa stanovil spôsob výkonu uvedeného práva. Alternatívne sa podľa názoru vnútroštátneho súdu možno odvolať na kritériá stanovené zákonom č. 29 zo 7. februára 1979 o zlúčení príspevkov medzi vnútroštátnymi inštitúciami sociálneho zabezpečenia.
- 15 V súvislosti s týmito pochybnosťami týkajúcimi sa výkladu odkazuje vnútroštátny súd na dva rozsudky Súdneho dvora.
- 16 V rozsudku zo 4. júla 2013, *Gardella*, C-233/12, bodoch 28 až 30, Súdny dvor v prípade zamestnanca Európskeho patentového úradu („EPÚ“) vylúčil existenciu práva na prevod práv na dôchodok, ktoré dotknutý zamestnanec získal za doby zamestnania v Taliansku, a to jednak z dôvodu, že EPÚ nie je ani inštitúcia, ani orgán Únie a jeho zamestnanci sú preto vylúčení z rozsahu osobnej pôsobnosti služobného poriadku, jednak z dôvodu, že nariadenie EPÚ o dôchodkovom poriadku – ktorý nie je právnym aktom Únie a v členských štátoch nemá priamy účinok ako služobný poriadok – stanovuje ako podmienku na prevod kapitálovej hodnoty práv na dôchodok osobitné povolenie orgánu, ktorý spravuje vnútroštátny dôchodkový systém.
- 17 Vnútroštátny súd sa z tohto dôvodu prikláňa k argumentu *a contrario*, t. j. v zmysle existencie práva zamestnanca ECB na prevod práv na dôchodok, ktoré tento zamestnanec získal v rámci vnútroštátneho dôchodkového poistenia, a to z dôvodu, že ECB je inštitúcia Európskej únie, pričom článok 8 prílohy IIIa Podmienok zamestnávania zamestnancov ECB nestanovuje potrebu povolenia zo strany vnútroštátnej sociálnej poisťovne.
- 18 V rozsudku z 5 decembra 2013, *Krajský soud v Praze – Česká republika*, C-166/12, Súdny dvor v bodoch 30 až 32 uviedol, že normotvorca Únie

prostredníctvom článku 11 ods. 2 prílohy VIII služobného poriadku nezamýšľal harmonizovať rozličné vnútroštátne ustanovenia v oblasti dôchodkov, pričom právo členských štátov definovať základné zásady svojho systému sociálneho zabezpečenia sa uznáva v práve Únie. Členské štáty majú pri prijímaní vnútroštátnych právnych predpisov na vykonanie článku 11 ods. 2 prílohy VIII služobného poriadku širokú mieru voľnej úvahy, a to predovšetkým v prípade metódy, ktorú členské štáty používajú na stanovenie výšky kapitálovej hodnoty práv na dôchodok získaných vo vnútroštátnom systéme, ktoré sa majú zohľadniť v dôchodkovom systéme Únie.

- 19 Vnútroštátny súd zastáva názor, že z tohto rozsudku vyplýva nutnosť prijatia osobitnej vnútroštátnej právnej úpravy s cieľom stanoviť výšku kapitálovej hodnoty práv na dôchodok získaných vo vnútroštátnom dôchodkovom systéme, ktoré sa majú previesť do dôchodkového systému Únie, ako aj nemožnosť použiť, pri neexistencii takéhoto vykonávacieho predpisu, kritériá výpočtu stanovené vo vnútroštátnom práve pre podobné prípady prevodu poistných záznamov medzi rôznymi vnútroštátnymi dôchodkovými systémami alebo kritériá vyplývajúce z dohôd, ktoré INPS uzatvorila s inými orgánmi Únie, ako je dohoda uzatvorená medzi INPS a EIB.
- 20 Vzhľadom na tieto úvahy vnútroštátny súd predkladá Súdnemu dvoru vyššie uvedené prejudiciálne otázky.

PRACOVNÝ DOKUMENT